

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

Feladó szerkesztő:
Baló László
Feladó kiadó:
Barcs Sándor

Minden jog fenntartva. Kéziratnak tekintendő. Házilok zoroitá.
Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII. Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

B 1. kiadás 1948 augusztus 5. 6 óra -- perc

"Robotpilóta" "vakrepülés" "légi-országút". - Magyar pilóták nyilatkozata a légiközlekedés biztonságáról.

Zs/M/Hné Gá A dolgozó, aki Nagytétényről, vagy Budaörsről naponta jár be a fővárosba, teljesen közömbösen halad el a budaörsi repülőtér mellett, ez mindennapos látvány számára, az idegennek, aki először jár orsz. már messziről a szemébe ötlök a repülőtér hőfokérő gépjárműje a szélcs, kétoldalt virágokkal övezett autófelpárlójával, a hatalmas gépek szűrtösen oszilláló teste és az a pezsgő élett, ami itt folyik messze Budapest szívéből. Naponta átlag husz gép indul különböző irányokba. Zugasukkal botlók az egész környéket és minden gép monotorrendszerben, legkisebb zavar nélkül tér vissza állomás helyére.

A Magyar Távirati Iroda munkatársa megkérdezte Kuosora Józsefet, a M. SZOVJET vezető pilótáját, hogy érték el, hogy a repülőközlekedés ma már épp olyan biztonságos, mint például a vasút.

- A technika rohamos fejlődése természetesen magával hozta a repülés nagymértékű előrehaladását is - válaszolta. Természetesen nem elég a kitűnő gép, hanem megfelelő emberanyagra is szükség van. Pilótáink frissen, kipihenten ülnek a kormány mellé. Egy pilóta havonta átlag 10-15 ezer kil métert repül mindössze, nincs túlfeszítve, hisz más államokban a pilóták sokszor 25-30 ezer kilométert is repülnek havonta. A vezető nálunk minden ut után szabadnapot kap. A biztonságot természetesen a technika legkülönbözőbb vívmányai is biztosítják. A kitűnő állapotban levő motorjainkat rögtön a hazatérés után a legrosszabban átvizsgálják. A pilóta és a vele utazó minden esetben jelentést ad a gép működéséről, beszámol a legveszélyesebb műszaki hibáiról is. Indulás előtt ismét motorpróbát tartunk. Így kizárt dolog, hogy a motor elromoljon.

- Mi történik, ha a motor mégis felmondja a szolgálatot? - kérdezzük tanácsadóval.

- Erre nálunk még nem volt példa - hangzik a válasz -, de ha mégis megtörténnék a másik motor - ha talán kicsit lassabban is - elvisz bennünket a célhoz.

- Mi történik akkor, ha a másik motor is elromlik?

A vezető pilóta nevetve felel: - Ez már igazán kizárt eset, de még ez sem veszélyes, mert siklórepüléssel a magasság tízszoros távlatára el lehet vinni a gépet és ez alatt a pilóta feltétlenül talál sik területet a leszállásra. Ha például 3 ezer méter magasan repülünk, akkor 18 kilométer utat tudunk megtenni a motor leállása után.

A hosszú, fárasztó utakon igen érdekes újítás a "robotpilóta". A vezető átkapcsolja a kormányzóköszüléket a robotpilótának és ez az elmos készülő minden beavatkozás nélkül a legbizhatóbban vezeti a gépet. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 2. kiadás

1948 augusztus 5.

6 óra 05 perc

/"Bobetpilóta" "vakrepülés" "légi országút". - Magyar pilóták nyilatkozata a légiközlekedés biztonságáról. Folytatás.

Kiküszöbölje a gép ingadozásait, egyenes irányban tartja s, ha fordulni kell, a pilóta egy közmozdulatára a legalkalmasabb fordulóba viszi a gépet. A vezető akár alhatna, akár ujságot olvashatna, ha nem olyan lelkiismeretes pilótákról lenne szó, mint a mieink.

- Mi várja ki a balcsot; az összeütközés veszélyét, különösen éjszaka, ködben, vagy viharban?

Erre még Kőszegfalvy Imre, a vállalat egyik legjobb rádiója adja meg a választ. A "vakrepülésnél" háromszoros biztonságunk van. - Gépeinkbe rövid- és hosszuhullámú adó- és vevőállományt építettek be. Ezenkívül külön irányzékkészülékünk is van, amely egyben rádió adó- és vevő is. Ha ezek közül bármelyik elromlana, még mindig ott van a másik kettő. A levegőben néhány másodpercön belül megkapjuk a pontos helyzetjelentést akár Magyarországon, akár külföldön repülünk. A külföldi irányítás nemzetközi kódex segítségével történik, amelyben a szavakat betűk helyettesítik. Így érintkezésbe léphetünk akár az orosz, akár az angol, akár a kínai leaddókkal is és megkaphatjuk tőlük pontos helyzetünket. De azt, ha szükséges másodperceken belül mi kiszámíthatjuk a műsort szolgáltatató rádióállomások helye alapján is.

- Az országutazó "légiutakon" pedig különösen könnyű a helyzetünk. A repülőterek állandó utasításokat adnak, minden magasság és irányváltást közölni kell a repülőterek ellenőrzőszerveivel. Ez azért szükséges, hogy az összeütközés lehetőségét kiküszöböljük. Rossz látási viszonyok esetén a rádiós jelzőreklent ad helyzetjelentést a gépről és kapja egyúttal az irányítást is. A meteorológiai jelentések ma már olyan jók, hogy nem fordulhat elő, hogy néhány órán belül jelentős, nemvárt változás következzen be s így nagy ködbe, vagy veszélyes viharba a gép nem kerülhet, mert ilyen esetben nem adnak engedélyt az indulásra.

- A repülés előnyeire, kényelmére és biztonságára jellemző, - veszi át a szót Kucsora István -, hogy sportolójainkat is szállítottuk a londoni olimpiára. Az utazások mind zökkenőmentesek voltak, utasaink mind a legjobb egészségben érkeztek meg Londonba, - csak éppen a kezelőorvos lett rosszul - tette hozzá nevetve.

/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 3. kiadás

1948 augusztus 5.

6 óra 20 perc

Az Építés- és Közmunkügyi Főigazgatóság jelentése juliushavi működéséről

Bp & Vm/Sk/Pl Ü Az Építés- és Közmunkügyi Főigazgatóság most adta ki juliushavi működéséről szóló jelentését. Eszerint a romlakás-helyreállítási akció útjában júliusban fokozódott és 50 épületben mintegy 350 romlakás épül újjá. Igénybe vett a Főigazgatóság a háboru alatt félbemaradt több befejezetlen épületet. A bennük lévő lakások befejezésével újabb 250 lakás készül el ez év végéig. A Gazdasági Főtanács, illetve a Tervhivatal által a hároméves terv keretében rendelkezésre bocsátott 60 millió forintos hitelkeretből a főváros és környékén több új lakóház építését kezdték meg; így a Mónus Illés-rakparton, a Lohol-téren, Újpesten és Ócepeleken. Ezekben a helyeken mintegy 200, tulnyomórészt kettőszobás lakás fog elkészülni. Közli a jelentés végül, hogy a Margitszigeti gyógyszálló használatba adása után a szigeten a Kaszinó-épületet is üzembe helyezték. /MTI/ L. baw

Börtönbüntetés lisztfeketézésért

Tó & Sk/Pl Ü Kőrösi Jenő kiskunhalasi malomtisztviselő egy szekeret vásárolt Krug József gazdától 2500 forintért, a vételárát azonban nem pénzben fizette, hanem tíz mázsa lisztet adott. A liszt kilogramját tehát 2 forint 50 filléres áron számította. Krug a lisztből négy mázsát átadott Sipiozki István vendéglősnak 3,50 forintos kilogrammonkénti áron. Mindhármuk ellen eljárás indult árdrágító visszaélés miatt. A budapesti úzsorabíróság Krugot egyévi és kéthavi, Kőrösit egyévi és hathavi, Sipiozkit egyévi börtönre ítélte. Felelősség folytán az ügy a Tábla Lengyel-tanácsa elé került, amely Krug büntetését tízhavi, Kőrösit kilónéhavi börtönben, Sipiozkiát pedig öthavi fogságban állapította meg. /MTI/

Forintot akart kicsempészni - börtönre ítélték

Tó & Km/Sk/Pl Ü Friedmann Ernő osztrák állampolgár határátlépési engedély nélkül Magyarországra jött beteg hugának meglátogatására. 160 schillinget hozott magával. Mire megérkezett, huga meghalt. Az elhalt hagyatékából aranyláncokat, ruhaneműket és 800 forintot magához vett és vissza akart menni Ausztriába. A határon elfogták. Fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés miatt nyolcnapos börtönre ítélték. A büntetést a Kuria helyben hagyta. /MTI/

LP.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás

1948 augusztus 5.

6 óra 30 perc.

Hatásvi fegyházra ítélte a NOT Máté Török Gyula nyugalmazott testőrezredest

Tó & Sy/Sk/Pl Ö A NOT Noszko Imre dr. elnöklése alatt most foglalkozott másodfokon Máté Török Gyula ny. testőrezredes háborus bűnügyével. A népgyűlés azért emelt ellene vádat, mert a Nemzeti Figyelő című hetilapban 1938-tól kezdve sok háborus és antiszemita cikket írt. A népbíróság 1946 szeptemberében 15 évi fegyházbüntetésre ítélte. A NOT a büntetést hatásvi fegyházra mérsékelte. /MTI/

Fegyházra ítélte a pestvidéki törvényszék a Hévizgyörk-környéki gazdák remét

Tó & Sy/Sk/Pl Ö Petó István rovottmultu közüvessege a felszabadulás óta rettegésben tartotta Hévizgyörk községet és a környéki gazdákat: éjszakánként feltörte az istállókat, kikötötte a lovakat és tehénakat, majd hamis járlatlevéllel látta el az állatokat és eladta őket. A pestvidéki törvényszék Borboly Pihonór dr. tanácsa tizrendbeli lopás büntette miatt Petót háromévi fegyházra ítélte. /MTI/

L.P.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5 kiadás

1948 augusztus 5

10 óra 45 perc

Vizbofulladt

F6 & K1/Sh/Sh/Vá 1 Bn Az Ujhegyi-ut 3. szám alatt lévő téglagyári tóba - fürdés közben - belefulladt Kmetty János 25 éves munkás. Holttestét megtalálták. /MTI/

Két szovjet matróz kimentett a vízből egy öngyilkost

F6 & K1/Sh/Sh/Vá 1 Bn Szardán, a késő esti órákban Krilovics Ferenc, Thék Endre-utca 37. szám alatti lakos - hároméves Ferenc nevi kisfiával - a Belgrádi-rakpartról öngyilkossági szándékú a Dunába ugrott. A közelben állomásozó szovjet uszályról két szovjet matróz a vízbe vetette magát és az apát, gyermekével kimentette. A kimentetteket súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították. /MTI/

Szeptember 6-án kezdődik a tanítás

VKM & Gy/M Bn Elkészült a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban az 1948/49-i tanév új tanítási rendje. Eszerint az összes iskolákban a beiratkozás szeptember 1-én és 2-án, az ünnepélyes megnyitás szeptember 3-án lesz. A rendes tanítás szeptember 6-án kezdődik. Az iskolaévben legalább kétszáz rendes munkanapon át kell tanítani, félveként száz-száz munkanappal. A rendelet megállapítja a szünnapokat is: október 6., február 1., március 15., április 4., május 1., valamint a pirosbetűs ünnepnapokon szünetel a tanítás. A Gazdasági Főtanács által munkanappá nyilvánított napokon /Gyertyászentelő Boldogasszony, Gyümölcsoltó Boldogasszony, és Kisboldogasszony/ rendes tanítás lesz az iskolákban is. Az egyes felkezdettek ünnepét érintő vallási szünetek az eddigi módon továbbra is érvényben maradnak. /MTI/

500 osztrák gyermek üdül Magyarországon

Szk/M/M Bn A Szakszervezeti Tanács meghívására csütörtökön 500 gyermek érkezett Budapestre. A vendég-gyermekeket a Keleti-pályaudvaron Gerő Ernőné, a népjóléti minisztérium gyermekvédelmi osztályának vezetője, Stern Szeréna fővárosi tanácsnok és Tóth Lajos, a Szakszervezeti Tanács szociálpolitikai osztályvezetője fogadta. A munkás és paraszt származású osztrák gyermekeket a Szakszervezeti Tanács, a népjóléti minisztérium és a székesfőváros látja vendégül és részben a tiszadobi Andrássy-kastélyban, részben pedig a balatonszabadi és árpádföldi üdülőhelyen nyaralnak két hónapig. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1948 augusztus 5.

11 óra 15 perc

Árumintavásárral és kiállítási központot szerveznek

KM & D/Gy/M Gá. B. Rónai Sándor kereskedelem és szövetkezetügyi miniszter előterjesztésére a minisztériumhoz hozzájárult az Árumintavásár és Kiállítási Központ felállításához és elfogadta az Árumintavásárral és Kiállítási Részvénytársaság megszervezését. Az új állami részvénytársaság feladata körébe tartozik az országos vagy nemzetközi jellegű kiállítások rendezése, a külföldön rendezendő kiállítások, valamint az ezekre a kiállításokra való kiutazás és részvétel megszervezése. A részvénytársaság a kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter főfelfelügyelője alatt áll. /MTI/

Longyel gazdasági bizottság érkezett Budapestre

KM & D/Gy/M Gá. B. A Longyel-ország és Magyarország között májusban aláírt gazdasági együttműködési egyezmény kimondja, hogy a két ország ellenőrző bizottságot állít föl, amelynek feladata az együttműködés gyakorlati keresztülvitelének megoldása. A bizottság longyeli tagjai Majewski miniszteri osztályfőnök vezetésével szerdán érkeztek meg Budapestre. A tárgyalások azonnal megindultak a kereskedelem- és szövetkezetügyi minisztériumban. A bizottság magyar vezetői: Berci László, a Területi Főtitkára és dr. Szilágyi Mihály miniszteri osztályfőnök. /MTI/

Juliusban 6102 vagon élelmiszer érkezett Budapestre

Köszl. & Sk/M Bn. Juliusban a következő élelmiszerek érkeztek a budapesti állomásokra: lisztből 313 vagon, búzából 434, rozsból 455, árpból 51, tengeriből 77, zabból 33, vegyes gabonából 21, burgonyából 1432, olajosmagból 119, zöldségfélékből 174, gyümölcsből 517, hagymából 138, cukorból 167, borból és szeszből 102, zsirból, olajból 9, élelmiszerből 1330, sóból 264, tej és tejttermékből 46, vegyes élelmiszerekből 34, tejfőzettel 12, halból és húsból 4, kőből 17, rizsből 29, konzervből 7, vetőmagból 1, szerzetesanyag 10 vagon, összesen 6102 vagon élelmiszer érkezett a nagybudapesti állomásokra. /MTI/

Vajot kapnak a gyermekek

Bp & Vm/Sk/M Bn. A nagybudapesti 0 - 12 éves korú gyermekek augusztus havi A, B, C, D tejjegyének 2-es számú különszolványára 10 dekagramm oszmagolt, pasztörizált tejsajtot adnak ki 2.50 forintos árban. A vaj kiszolgáltatása a tejfőzők, fűszerkereskedők és a KÖZÉRT fiókjain keresztül történik. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás

1948 augusztus 5.

11 óra 35 perc

Országos kongresszust tartanak a kisiparosok

KIOSZ § M - Gá. B. A magyar gazdasági élet az utolsó egy év alatt olyan szerkezeti változásokon ment keresztül, amelyek nem maradtak hatástalanul a kisiparosságra. Felismerték, hogy nekik is el kell indulniuk azon az úton, amely termelőviszonyaik és munkamódszereik átrendezéséhez vezet. Ezért rendezik szeptember 3-án és 4-én Országos Kongresszusukat. A kisiparosság azon a kongresszuson ki akarja fejezni felzárkózását a munkásosztály mellé a parasztsággal és az értelmiséggel együtt.

A vidéki kisiparosság sorozatos gyűléseken fejezi ki helyeslését a Kisiparosok Országos Szabadszervezete politikája mellett. Ilyen gyűlések lesznek vasárnap Szeged, Miskolc, Balatonfüred, Pesthidegkuti, Gyoma, Eendrőd, Devcsér, Adony és Abony és Gyón helységeiben. Miskolcon a KIOSZ országos elnöke, Sipos István, dr. Gelléri Gábor az OKISZ vezérigazgatója és Berend Miklós miniszteri tanácsos, Szegeden pedig az ipari vásár keretében rendezendő gyűlésen Szabó Miklós, a KIOSZ országos szervező főtitkára beszél arról, hogyan kapcsolható be a kisiparosság a tervezésközvetítésbe. /MTI/

Egyetemi magántanári kinevezések

VKM § M - Bn. - B. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Martzy István klinikai adjunktusnak a szegedi tudományegyetem orvostudományi karán, dr. Simkó Gusztáv egyetemi tanárcsodnőnek a debreceni tudományegyetem orvostudományi karán és dr. Várady Szabó Miklós főorvosnak a Debreceni Tudományegyetem Orvostudományi Karán egyetemi magántanárrá történt kinevezéseket jóváhagyóan tudomásul vette és őket ebben a minőségükben megerősítette. /MTI/

Az Ösztöndíjtanács elnöke és alnöke

VKM § M Bn. Dr. Fogarasi Béla egyetemi nyilvános rendes tanárt az Országos Ösztöndíjtanács elnökévé és dr. Novobátsky Károly egyetemi nyilvános rendes tanárt az Országos Ösztöndíjtanács alnökévé nevezték ki. /MTI/

Délrejt is megy autóbusz Pünkösdfürdőre

Bp & Vm/Sk/M Bn. A 34-es autóbusz, amely eddig csak a délutáni órákban közlekedett a Flórián-térről Pünkösdfürdőig, ezután délrejt is indul. Minden reggel 8.40-től kezdve óránként közlekedik Pünkösdfürdőre. A délutáni járat változatlan marad. /MTI/

L.P.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás

1948 augusztus 5.

12 óra 00 perc

El akartak lopni egy gyárat

Fő & Ku/Sk/M Bn Is államvédelmi osztály hetekig tartó nyomozás után nagyszabású visszafelé leplezett le a Mérő- és Számlálókészülék gyár részvénytársaságánál. A gyár eredeti alapítója és tulajdonosa Ernster Johann német gyáriparos volt, aki nem lakott Magyarországon. 1929-ben az üzemet formailag részvénytársasággá alakította és igazgatósági tagokként egyik rokonát, dr. Burghardt Bélavári Rosást szerepeltette; közgyűlést azonban soha nem tartottak, csak a szilveszteri jegyzőkönyveket készítettek s ezeket iratták alá a hitelösítőkkel. A felszámolás előtt a gyár német igazgatója a fasisztákkal nyugatra szökött; a gyár jogtanácsosát, Mátyásfalvi Glits Henrik dr.-t népellenes büncselekmények miatt letartóztatták. Is új jogtanácsos dr. Elek-Lándor lett; feleségét pedig ügyvezető igazgatóként jelentették be. Is Elek-Házaspár felvette a kapcsolatot Burghardt Bélavárral és elhatározták, hogy a gyárat eltulajdonítják. Ideiglenes részvényelismervényeket hamisítottak; amelyeket dr. Elek a volt német gyáriigazgató aláírásával látott el. Egy svájci cégnek felajánlották a részvények 32 százalékát; a többit pedig Elekék és Burghardt-Bélavári egymás között osztották fel. Főkönyvelőként Molnár Józsefet alkalmazták; aki hamis könyvelést folytatott. Elekék mint ügyvezető igazgató az üzemi bizottság és az iparigazgatóság megkerülésével vezette az üzemet. Már-már az egész vállalatot sikerült hármuk kezébe játszani; amikor bűns tövénységüket leleplezték. Is államvédelmi osztály az Elek-Házaspár, valamint Burghardt Bélavári és Molnár ellen megindította az eljárást. Elekéket és Molnárt átadták az államügyészségnek; Burghardt Bélavári körre való tekintettel szabadságban maradt. A gyár irányítását ezek után a dolgozók vették át és folytatják a munkát most már a legnagyobb rendben. A szélhámosok manipulációit a munkásság ébersége akadályozta meg; mert ők hívták fel a rendőrség figyelmét Elekék és társaik üzelméire. /MTI/

Uj, modern iskola nyílik a Vilma királynő-úton

VKM & SH/SH/M Bn Uj, modern iskola nyílik a Vilma királynő-úton. Is épületet és a parkot a szovjet nagykövetség ajánlotta fel; orosz tagozatú általános iskola céljaira. Szeptemberben az iskola első és második osztálya indul; magyar tantervvel és az orosz nyelv bőséges tanításával. A modern pedagógia - elsősorban a szovjet nevelési törekvések - eredményeit felhasználó intézet a legjobb nevelést és képzést adja tanulóinak. Ezenkívül külön tagozat nyílik oroszul már tudó gyermekek számára. Is szervezési munkákat végzi; a jelentkezőket elfogadja; az érdeklődőknek utasítást ad a Budapesti Tankerületi Felügyeltség /VIII.; Szentkirályi-úton 11. III./ mindennap délelőtt 11-14 óra között. /MTI/ LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1948 augusztus 5.

12 óra 35 perc

A kormány új tagjainak fogadalomtétele

Gá M/M Bn A Magyar Távirati Iroda jelenti: Dinnyés Lajos miniszterelnök ma délelőtt jelent Szakasits Árpád köztársasági elnöknek és bejelentette, hogy Szakasits Árpád miniszterelnökké helyettes; Rajk László belügyminiszter és Molnár Erik külügyminiszter lemondott. A lemondásukat a minisztertanács tudomásul vette. Kérte a köztársasági elnököt, hogy a felmentvényt részükre adja meg és ugyanakkor mentse fel Szakasits Árpád miniszterelnökké helyettes az iparügyi minisztérium vezetésének ideiglenes ellátása alól is. A köztársasági elnök a bejelentést tudomásul vette és a felmentvényt megadta.

Ugyanakkor a miniszterelnök előterjesztésére Rajk László külügyminiszterre; Kádár Jánost belügyminiszterre és Kossa Istvánt iparügyi miniszterre kinevezte. Is új miniszterek ezután lettek a fogadalomtételnek szövegét Minályfi Ernő miniszter; az elnöki hivatal vezetője, olvasták fel előttük. Szakasits Árpád köztársasági elnök a kinevezett új miniszterek működéséhez sok szerencsét és sikert kívánt a dolgozó magyar nép és a köztársaság javára. /MTI/

Nagy lendülettel folyik a fővámpalota-újraépítés

Ni/Jnó/M Bn Is 1870 táján épült fővárosi fővámpalota - Ybl Miklós alkotása - a háború folyamán súlyosan megrongálódott. A hároméves terv keretében elszármazott újraépítési munkálatok során eddig már 260 vagón áru raktározására elegendő helyiséget állítottak helyre; elkészült a 2400 négyzetméter alapterületű irodahelyiség is. A műemlékjellegű épületnek több mint 50 százaléka tető alá került. Helyreállítására eddig mintegy 3 millió forint fordítottak. /MTI/

A Magyar Ujságírók Szövetségének üdvözlőtávirata a köztársasági elnöknek

MUOSZ & SH/SH/M Bn A Magyar Ujságírók Szövetsége táviratot küldött Szakasits Árpád köztársasági elnöknek; amelyben üdvözlő díszelnököt köztársasági elnökké választása alkalmából. /MTI/ LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1948 augusztus 5 13 óra 45 perc

Időjárásjelentés

& Vá/VAM Ba A Meteorológiai Intézet jelenti augusztus 5-en délután:

Az Atlanti-óceán felől egyre újabb tengeri légtömegek nyomulnak a szárazföldre. Emiatt a változékony időjárás Európa-szerte tovább tart.

Hazánkban szerdán a nyugati megyékben már érezhető volt a meleg mérséklődése. Ott ugyanis 27-28 fokra emelkedett a hőmérséklet, míg az ország keleti részein mindenütt meghaladta a 30 fokot. Többfelé - főleg a Dunántúlon és az északkeleti határszélen - záporosó, zivatar volt. Vas- és Zala-megyében a csapadék mennyiség felülmúlta a 20 mm-t. Szombathely 36, Zalaegerszeg 29, Nagykanizsa 28 mm-t jelentett.

Budapestben szerdán a hőmérséklet napi középértéke 3.5 fokkal magasabb, a légnomás napi középértéke 0.5 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sok év átlag.

Budapestben esütörtökön délután a hőmérséklet 27 Celsius fok, a tengerszintre át számított légnomás 760 mm, alig változik.

Várható időjárás péntek estig: Mérsékelt nyugati-északnyugati szél. Változó felhőzet. Többfelé záporosó, zivatar. A hőmérséklet alig változik. /MTI/

"Dolgozók az iskolákért"

Tud & Mf/Hav/M gs Keoskemét, augusztus 5.

A "Dolgozók az iskolákért" mozgalom most tartotta első ülését Keoskeméten. Az ülésen jelentős felajánlások történtek intézmények, üzemek és magánosok részéről. Az eredmény országos viszonylatban is példát mutató volt. A város közönsége és intézményei munkával, anyaggal és pénzzel segítik hozzájárulni a rossz karban levő iskolák helyreállításához. /MTI/

Könyvvásárlással készül a főváros a következő tanévre

Bp & Vm/Sk/M gs A főváros közoktatásügyi igazgatósága készül az új tanév megújítására. Julius hónapban az 1948/49 tanévre összesen 26.630 általános iskolai tankönyvet szereztek be 120.834 forint értékben. Vásároltak továbbá az iskolák területi könyvtárainak 552 könyvet, a pedagógiai könyvtárnak pedig 141 könyvet közel 20.000 forint értékben. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1948 augusztus 5. 14 óra 00 perc

A kültelki utak burkolatát 2 millió forinttal kijavíttatja a főváros

Bp & Vm/Sk/M gs Az Utügyi Intézet legújabb jelentése szerint a júniusi kedvezőtlen időjárásban is elvégzték az előírt munkálatokat. Az augusztus 1-től kezdve felhasználható hitelekkel folytatják a programszerinti munkát, gyalogutak és kocsiutak aszfalt zását, a felületi kátrányozást és az utak hengerezését. Miután a Bcskányi és külső városrészek forgalmának megújítása céljából új autóbusszvo-
nlatok megindítását határozta el, szükségessé vált a rossz álla-
potban lévő kültelki utak burkolatainak átépítése. Ezekre a munká-
latokra 2 millió forintot költenek. /MTI/

Befejeződött a keoskeméti barackexport

Tud & Mf/Hav/M gs Keoskemét, augusztus 5.

A keoskeméti világhírű barack külföldre szállítása most befejeződött. Ingliába 26 vagon, Svájcba 5 és Ausztriába 45 vagon barackot szállítottak. A szállítmányoknak mindenütt nagy sikere volt. Most kezdődött meg a sárgadinnye exportja, Ingliába és Svájcba már elindultak az első vagonok, Ausztriába, Csehszlovákiába és Lengyelországba rövidesen megindul a kivitel. /MTI/

Nyilas terroristákat ítéltek el Miskolcon

Kir & Mf/Hav/M gs Miskolc, augusztus 5.

Szuhafő község lakosságát 1944 őszén nyilas terrorista banda tartotta rettegésben, melynek tagjai a falu lakói közül kettőt megölték és a falut kirabolták. A miskolci hépbíróság most hozott ítéletet ellenük. Lukács Imrét és az ismeretlen helyen tartózkodó Csizsár Bélát életfogytiglani kényszermunkára, a többieket 1-9 évig tartható börtönre, illetve kényszermunkára ítélte. /MTI/

A diósgyőri vasgyár speciális és egészségügyi munkája

Kir & Mf/Hav/M gs Miskolc, augusztus 5.

A diósgyőri vasgyár az első tervén befejezésre került igen eredményes speciális és egészségügyi munkára tekintettel vissza. Az elmúlt évben a gyárnak mindössze egy üdülője volt Hajduszentpéteryen, ebben az évben pedig már Bükkszentkeresztben, Miskolc-Topolcsafürdőn, Girincsen és Hajduszentpéteryen üdülője van. A vasgyári dolgozók az üdülés és pihenés örömeit, az elmúlt évben 834 gyermekkel és 510 munkást nyaraltatott a gyár, az évben pedig 1242 gyermek részvételével üdültetésben és még további 450 kerül sorra. /folyt.köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1948 augusztus 5. 14 óra 30 perc

/A diósgyőri vasgyár szociális és egészségügyi munkája, folytatás/

Kir & Mr/Hav/M gs A dolgozók közül több mint másfélezer munkás nyaraltatása, a legkitünőbb munkásoknak a jugoszláv tengerpartra való elküldése mutatja a szociális és egészségügyi munka fejlődését. Tavaly 49, idén pedig 98 munkás részesül tengerparti útlásban. /MTI/

Bontás közben leomlott egy fal: egy halálos, két súlyos sebesülés

Fő & Ku/Sk/M gs Ma a déli órákban a Dorottya-utca 4. számú ház bontása közben egy hatalmas fal leomlott és az ott dolgozó munkásokra zuhant. Részben a járókelők, részben a közlemben szolgálatot teljesítő rendőrök részesítették őket első segélyben. A romhalmoz alól súlyosan sérült állapotban húzták ki Pap János 34 éves és Weiser Lajos 26 éves segédmunkást, míg Burik József 18 éves segédmunkáson már nem tudtak segíteni. A zuhanó téglátömeg halálra sebesítette. A vizsgálat megindult annak a megállapítására, hogy az újabb bontási szerencsétlenségért kit terheli a felelősség. /MTI/

Külföldi újságírók Budapesten

D/Szk/Hb/M gs Az elmúlt napokban ismét több ismertnevű külföldi újságíró érkezett a magyar fővárosba. Így Budapesten tartózkodik Jean Galif a francia rádió riportere, Peter Schmidt a Welt Woche szerkesztője, Robert Clark a United Press európai főszerkesztője, Leopold Murry a Manchester Guardian szerkesztője és George Andrieu a Cleveland Press munkatársa.

A közeli napokban Budapestre érkezik Georg Seides az "In Post" című amerikai baloldali lap főszerkesztője is. /MTI/

A miniszterelnökség sajtóosztálya kéri a lapok t. Szerkesztőségét az alábbi közlemény átvételére:

ME & Szk/M gs A földmivelésügyi minisztérium dolgozói a következő táviratot küldték Dinnyés Lajos miniszterelnöknek:

A minisztériumi összehesztűvés leleplezése és a l-göngyölités után fokozott őberséggel és munkával hajtjuk végre a népi demokrácia mezőgazdasági előkitűzését. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás 1948 augusztus 5. 15 óra 35 perc

Öt évi börtönrre ítélték egy demokrácia ellen izgató volt esendörörmestert

Mr & Es/Hb/M gs Pécs, augusztus 5. A pécsi népbíróság Kúllás Ferenc volt esendörörmestert öt évi börtönrre, tízévi politikai jogvesztésre és vagyona felének elkobzására ítélt, mert 1948 július 17-én Palotabozsók község vasútállomásán a vonatraváró közönség jelenlétében szidta a demokráciát és a beszoigtatás ellen izgatott. Az ítélet ellen a vádlott semmiségi panaszt jelentett be. /MTI/

Fegyverrejtégetésért tízévi fogházbüntetés

Fő & Ma/Sk/M gs A budapesti büntetőtörvényszék mint rögtönítélő bíróság Fokete Ferenc sarlódi lakost, aki 1947 decemrberben két darab pisztolyt szerzett és ezeket magánál rejtgette, tízévi fogházbüntetéssel sújtotta. /MTI/

Berei Andor és Piros László rádiónyilatkozata

Na/M/Hné Gá. Az első tervév lezárása alkalmából Berei Andor, a Tervhivatal főtitkára nyilatkozott a Rádióban a hároméves terv első évének eredményeiről és kilátásairól. Hangoztatta, hogy az első tervév folyamán eszközölt mintegy 2250 millió forint értékű beruházások jóval meghaladják az eredetileg előirányzott 1,793 millió forintot és lényegesen nagyobbak annál, amit a Herthy-rendszer alatt valaha is befektetettek. A beruházások egységes és céludatos irányítása lehetővé teszi, hogy az új berendezéseket, gépeket stb. oda összpontosítsák, ahol azokra a termelés szempontjából a legnagyobb szükség van. Például a szénbányászatra százmillió forintos beruházást fordítottunk és az eredmény a széntermelés élymárvü fokozása volt, hogy ma már nem a szénhiány, hanem a széntkészletok értékesítése okoz gondot. A textiliparban eszközölt ötvenmillió forintos beruházás lehetővé teszi, hogy az év végéig pamutszövettermelésünket majdnem 25 százalékkal növeljük. A tervezettség döntő előnyét bizonyítja például, hogy gyáriparunk az első tervév 11 hónapjában 52,9 százalékkal többet termelt, mint az előző év megfelelő időszakában. Az ipari fejlődés kedvezően hatott a mezőgazdasági termelés alakulására is.

A termelési tervek teljesítésével együtt jár az, hogy a nemzeti jövedelem is jelentősen meghaladta az előirányzatot. A termelés az előző évi szintnél már az első tervévben valóra váltotta. A rendberek hozzávetőlegesen 25 százalékkal emelkedtek, javult a parasztság és a dolgozó értelmiség anyagi helyzete és a lakosság áruellátása is. /Folnt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1948 augusztus 5 15 óra 25 perc

/Berci Andor és Piros László rádiónyilatkozata. Folytatás./

Na/M/Hné Gá Végül hangzott a Berci Andor, hogy a termelési és munkaverseny döntően előmozdította a hároméves tervben előirányozott termelés teljesítését és túlteljesítését és hatalmas lökést adott a munka termelékenység emelésének is. A reakciók munkájával kapcsolatban kijelentette: fokozott éberségre és harkészségre van szükség, hogy a hároméves terv ügyét megvédjük és győzelemre vigyük.

Az élmunkások első országos kongresszusáról Piros László nyilatkozott a Rádióban. Az élmunkások felszólalásai azt bizonyítják, hogy megértették a munkaversenyek nagy jelentőségét. Nagyrészt elismerik azt a tényt - mondotta -, hogy az élmunkások kongresszuson sok élmunkás is részt vett. Egész sor olyan javaslat hangzott el, melyeknek megvalósítása az új munkaversenyszakaszban igen komoly jelentőségű. A kongresszus a munkaversenyek eredményeiből azt a tanulságot vont le, hogy a munkaversenyeket tovább kell folytatni, s felhívással fordult a magyar dolgozókhöz, melyben felhívja őket a munkaversenyek további folytatására. A megjelent élmunkások üzenetbe, városaikba visszatérve beszámolókat tartanak a dolgozók előtt az élmunkások kongresszus tanácskozásain hozott határozatokról és megjelölik a további teendőket. Nem kétséges, hogy az élmunkások első országos kongresszusa nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a most meginduló új öt hónapos munkaversenyszakaszban még az eddiginél is nagyobb eredményeket hozzon. /MTI/

Dr. Kemény György pénzügyi államtitkár augusztus 4-én fontos pénzügyi tárgyalás céljából Bukarestbe utazott. /MTI/

Napról-napra fokozódó ütemben folyik a gabonabeszolgáltatás

BM & /Hné/Hné Gs A beszállítás az egész országban nagymértékben folyik és a népi szervek, a megalakult beszállítási bizottságok, valamint a közigazgatási hatóságok hatékony közreműködése folytán hétről-hétre javuló eredményt mutat. A belügyminiszteriumba érkezett jelentések alapján megállapítható, hogy egy a népi szervek, pártszervezetek, mint a már megalakult beszállítási bizottságok, nemkülönben a közigazgatási szervek eredményesen működnek össze. A hangulat országosra nagyon jó. A gazdák, különösen az újgazdák, megértették és megakévták a kormány rendelkezéseit. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1948 augusztus 5 15 óra 45 perc

/Napról-napra fokozódó ütemben folyik a gabonabeszolgáltatás. Folyt./

BM & /Hné/Hné Gs Az ország valamennyi vármegyében megindult a beszállítási verseny. A vármegyéken belül verseny folyik egyes járások, községek, valamint a gazdák között is. A munkaverseny eredményeképpen a gazdák sok helyen a kötelező beszállítást túlteljesítik. Baranya vármegyében Palabozsók község a beszállítást 129 százalékban, Pécsvárad község 138 százalékban teljesítette. Kovács Adám székely újgazda 480 kilogram helyett 650 kilogramot szolgáltatott be.

Bihar vármegyében községenként 108 százalékosan, egyénenként 110 százalékosan teljesítették a beszállítást átlagban.

Esztergom vármegyében Kisigmánd község 100 százalékosan teljesítette a beszállítási kötelezettséget.

Szolnok vármegyében például egyéni beszállítást teljesítettek. Jászapati községben id. Ivanics János, id. Csikós Pál és özv. Jekkel Pálné, Jászkisér községben Radócs Ferenc, Jász-alszentgyörgy községben

Vágó János, Vince Mihály, Tiszasüly községben Babi Jenőné.

Vás vármegyében kimagasló eredményt értek el. Tejfalvi Ferenc és Kardos József 5-5 holdas újgazdák. Matos Pál genapáti lakos 2 kat. holdon 3.195 kilogram búzát termelt. A beérkezett jelentések szerint eddig a kenyérgabonával bevetett területnek 44 százalékát gépelték el. A beszállítás az országban eddig 37 százalékos, vagyis összesen 13.093 vagon gabonát szolgáltatott be.

Az elmúlt hét folyamán különböző szabálytalanságok miatt az egész országban 32 eséplőgépet koboztak el, ezeket átadták a földművelésszövetkezeteknek és az állami gépállomásoknak. A közigazgatás vezetői éberen ügyelnek arra, nehogy a dolgozó nép érdekeit sérelem érje. Megvalmí eljárás indult 5 jegyző ellen, akik a beszállítási kötelezettség végrehajtása során hivatali kötelességüknek nem tettek eleget. Ezenkívül 4 postmogyvai jegyzőt rendbírósággal sújtottak. A rendőrség egy jegyzőt eséplési szabálytalanság gyanúja miatt őrizetbe vett.

A szentendrei szigeten a Duna hirtelen áradása miatt az érterületi földök víz alá kerültek. A gabona megmentése iránt kollé időben intézkedtek, de Szigetmonostor községben 2 ezer négyzetéssel learatott árpatermés elpusztult. Biró Györgyöt székelyfővárosi vízművek ottani vezetőjét állásából elmozdították, mert kövés közli- és igazságtételt mozgósított a mentéshez. /MTI/

Gombos Bélint, Gombos Zsigmond, Szabó András, Farkas László, Jász-Adány községben Bertó János, Dankó János és Tólas Ferenc

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás 1948 augusztus 5. 16 óra 25 perc

Borjüharsághatár a budapesti husiparosoknál

KH & Fi/Sp/M gs Az Országos Közellítési Hivatal Budapest lakosságának borjüharsághatár elvételéről elrendelte, hogy a budapesti hentes és mészáros üzletek augusztus 6-án és 7-én, tehát pénteken és szombaton borjüharsághatár szolgáltatásának ki hivatal s áron. /MTI/

Minisztortanács

ME & M/M gs A kormány ma Dinnyés Lajos elnöklété alatt minisztortanácsot tartott. A miniszterelnök bejelentette, hogy Szakasits Árpád, a köztársasági elnök, miniszterelnökhelyettesi tisztségéről és iparügyi miniszteri megbízatásáról lemondott. Ugyancsak lemondott Rajk László belügyminiszter és dr. Molnár Erik külügyminiszter is. A miniszterelnök Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettesnek, a Magyar Dolgozók Pártja nevében hozzá intézett levele alapján előterjesztést tett Rajk Lászlóknak külügyminiszterré, Kádár Jánosnak belügyminiszterré és Kossa Istvánnak iparügyi miniszterré való kinevezetéséről. A minisztortanács az előterjesztéshez hozzájárult. Ugyancsak hozzájárult a minisztortanács dr. Molnár Erik külügyminiszternek rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté való kineveztetéséhez. A minisztortanács hozzájárult Ofner Alfrédnek miniszterelnökségi államtitkárrá való kineveztetéséhez. Ugyancsak hozzájárult a minisztortanács dr. Bojta Béla a miniszterelnökség adminisztratív államtitkárának ezen tisztségen való felmentése és a NOT elnökévé, a második fizetési osztályba való kineveztetéséhez. Hozzájárult a minisztortanács Háy László kereskedelmiügyi minisztériumi adminisztratív államtitkárrá való kineveztetéséhez. Hozzájárult a minisztortanács dr. Fischer Gyula belügyminisztériumi osztályfőnöknek a pénzügyminisztériumban, ugyancsak osztályfőnökévé való kinevezetéséhez.

A kereskedelmi- és szövetkezetiügyi miniszter előterjesztésére rendeletet fogadott el az áruk kereskedelmi forgalmának szabályzására. A rendelet szerint a kereskedelmi és szövetkezetiügyi miniszter bármely áru kereskedelmi forgalmát az Országos Tervehivattalal egyetértésben szabályozhatja és az áru forgalmának ellenőrzéséről gondoskodhat.

Az igazságügyminiszter előterjesztésére véglegesen rendezte a fegyverek illetményét. A honvédelmi miniszter előterjesztésére elfogadta a honvédelmi oklevél kiadásának eljárásokról szóló kártalanítás eljárási szabályzatot és elfogadta a honvédség átadott ügyviteli szabályzatának tervezetét is.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás 1948 augusztus 5. 16 óra 35 perc

Minisztortanács, folyt-tás/ ME & M/M gs

A minisztortanács befejezése előtt megjelentek az újonnan kinevezett és a köztársasági elnökkel már fogadalmat tett miniszterek, akiket a miniszterelnök üdvözölt. A miniszterelnök javaslatára a minisztortanács a távozó Rajk László belügyminiszter, dr. Molnár Erik külügyminiszter és Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes a magyar-demokrácia fejlődése és megerősödése érdekében kifejtett nagybirtéki munkásságát jegyzőkönyvi elismeréssel örökléte meg. /MTI/

Szakasits Árpád köztársasági elnök üdvözlő távirata olimpiai versenyzőinkhez

KH & BJ/Hb/M gs A Magyar Távirati Iroda jelenti: Szakasits Árpád köztársasági elnök a következő táviratot küldte Londonba a magyar olimpiai csapat tagjaihoz: "Őszinte szeretettel köszöntöm a nagyszerűen helytálló magyar olimpiai csapat tagjait. Örömmel tölt el valamennyiüket a kiváló teljesítmény, amely jelentősen emeli népi demokráciánk tekintélyét a világ sporttársadalmán előtt. További jó és eredményes küzdelmet kívánok. Szakasits Árpád köztársasági elnök". /MTI/

Fegyverbűntetés eséplési visszaéléseiről

Tó & Km/Sk/M gs Benke István tápiógyörkei eséplőgéptulajdonos 130 méter sebességgel vezetett, anélkül, hogy felüljáró vezetői megbi- zással rendelkezett volna. Ezenkívül körülbelül 65 méter sebességgel eséplési eredménylapot nem állított ki és így azt a közellítés keretéből elvonta. Józsa István gazda mint eséplési ellenőr Benkével résztvett a eséplésben, nem tudta, hogy Benke nem felüljáró vezető és sürte, hogy a eséplési naplóba valótlan adatokat vezessen be. Végül Gál János mint a eséplés felüljáró vezetője Benke kérésére 21 példának olyan eséplésről állított ki eredménylapot, melyeknél nem is volt jelen. A eséplési lapokon szereplő adatokat nem ellenőrizte. A közellítés érdekeit veszélyeztető bűntettért vonta mindhármukat felüljáró a munkásbíróság és Benkét háromévi fegyházra, ezer forint pénzbüntetésre, Gálononnyi vagyonhiányosságokra ítélte, öt évre kitiltotta Tápiógyörke község területéről. Józsa és Gál fejenként hat-hat havai börtönnel sújtotta. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás 1948 augusztus 5. 17óra -- perc

Havi 80 ezer forint többletbevételt jelent a Déli Összekötő vasuti-híd megépítése

Közl.M. & Sk/Hné Gá A Déli Összekötő vasuti hídön serényen folyik a munka. A hidépítők a hidat az őszi vasuti csúcsforgalom idejére fel akarják építeni, mert tisztában vannak azzal, hogy a híd második felépítése és gazdaságosabbá tétele terén. A második vágány hiánya miatt a tehervonatoknál a naponkénti feltartóztatás átlagos ideje 10.3 órát tesz ki. Ez a feltartóztatás egy hónapot, vagyis 30 napot figyelembe véve 15.450 kocsitartózkodási óratöbbletet jelent. Havonta körülbelül 107 kocsival kevesebbet rakhat meg a MÁV, mint egyébként a kétvágányú Összekötő hídön lebonyolított forgalomban megtekinthetna. Természetesen nemcsak a kocsik és mezőnyok késedelmes továbbítását, illetve veszteséges kihasználását okozza az egyvágányú híd, hanem a vasuti vonatkiadás és vontatási szempontoknál is többletszolgálatot és ezáltal többletkiadást okoz. Az őszi forgalomban a jelenlegi forgalomnál - amikor naponta mintegy száz vonat szel át a hídon - körülbelül 40-45 százalékos forgalomnövekedéssel lehet számolni. Ezt a megnövekedett forgalmat egyvágányú híddal, súlyos kihatásu forgalmi torlódás nélkül, már le sem lehetne bonyolítani, hiszen a fenti torlódások a jelenlegi forgalmat figyelembevételel állnak elő. A kétvágányú Duna-híd jelentősége abban nyilvánul meg, hogy a hídon át történő közlekedésnél a személyszállító vonatok rendességét biztosítani lehet és az áruk gyorsabb továbbítása, a kocsik és mezőnyok gazdaságosabb felhasználása lehetővé válik. Számítások szerint a híd második felének megépítése a MÁV részére havonta mintegy 80 ezer forint megtakarítást, illetve többletbevételt eredményez. /MTI/

Különleges postabélyegző a "Miskolci Hét"-en.

Közl.M. & Sk/Hné Gá A közlekedésügyi minisztérium közli, hogy a Posta-vezérlőszolgálat Miskolcon augusztus 8-tól 15-ig alkalmi postahivatalt működtet, amely a küldemények lebélyegzéséhez "Magyar-Szovjet Művelődési Társaság kiállításai a Miskolci Hétben, Miskolc I." szövegű különleges keltbélyegzőt használ. /MTI/

A parasztság kívánságainak figyelembevételével gyártják a traktorokat

NIK & M/Hné Gá Pénteken, augusztus 6.-án délután 4 órakor a Nehéz Ipari Központ kötélkötő tartozó kispesti H. Fischer traktorgyárban és szorgulnak a NIK mezőgazdasági gépgyárainak vezetői, valamint az állami mezőgazdasági gép- és traktorállomások megbízottai és a földművelésügyi minisztérium szakértői, hogy a traktorállomásokon használt gépekkel kapcsolatos panaszokat és kívánságokat meghallgassák. /F. lpt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás 1948 augusztus 5. 17 óra 20 perc

A parasztság kívánságainak figyelembevételével gyártják a traktorokat. Folytatás.

NIK & M/Hné Gá Az értekezlet célja, hogy a mezőgazdasági gépeket gyártó szakemberek közvetlenül értesüljenek a parasztság véleményéről és kívánalmairól az állami traktorállomások gépeire vonatkozóan a gyártást a jövőben a konferencián elhangzottak figyelembevételével módosítsák. /MTI/

A Gazdasági Főtanács ülése

G. S.-Szk/Hné Gá Vas Zoltán miniszter, a Gazdasági Főtanács főtitkára a GF mai üléséről a következő nyilatkozatot adta:

Megállapította a Gazdasági Főtanács az 5havi pénzügyi tervet.

A költségvetési év július végével lejárt, az új költségvetési év 1949 január 1-ol kezdődik. A közbeszű 5 hónapra a Gazdasági Főtanács megállapította az államháztartás és az állami üzemek, valamint a hitelgazdálkodás pénzgazdálkodási tervét.

Az 5 hónap alatt az állam kiadásai és bevételei mindvégig egyensúlyban maradván 3 milliárd 324 millió forintot tesznek, amelyből keretben 900 millió forint a költségvetésből fedezett terv beteljesítése, azaz 1000 millió forint a delegált kiadások és 900 millió forint személyi kiadási tétel.

Érdekes tétel a bevételek között az államosított vállalatok nyeresége, amely augusztus hónapban 15 millió forinttal a későbbi hónapokban emelkedő tételkkel az 5 hónapra összesen 120 millió forinttal nyert előirányzást.

Bankhitel vonalon döntő helyet a kormány közlel-látási tartalékgyűjtési programja foglalja el. Az 5hónapos pénzügyi tervben 492 millió forintot szavazott meg a Gazdasági Főtanács a kö-tött forgalmu termények, valamint a szabad árpa, zab, tengeri, olajos magvak felvásárlására. Különböző egyéb mezőgazdasági termelési cölök-ra 466 millió forintos keret jut. A szövethozatok részére 52 millió forintos hitelkeretet állapított meg a Főtanács, amelyből 30 millió forint a felu ellátására, a kispárti szövethozatok forgótőkájére po-dig 5 millió forintandó. Az iparnak a Gazdasági Főtanács által beállit-tott forgótöke kerete 508 millió forint, a külkereskedelemlé 325 millió.

22 millió forintot fordít a GF az őszi minőségi

vetőmagokéira. A Gazdasági Főtanács a kenyérgabona minőségi fel-javítása érdekében határozta arányu minőségi vetőmagokéit rendszeresítet, amelynek során 1.500 vagon minőségi vetőmagot, 365 vagon kü-lönleges elítvetőmagot, 37 vagon rász vetőmagot fordít továbbtermesz-tésre. /Folyt.köv./ p

MTI BELFÖLDI HIREK

A 22. kiadás 1948 augusztus 5. 17 óra 25 perc

/A Gazdasági Főtanács ülése, 1. folytatás/ Gá/M

A Gazdasági Főtanács irányítása alá kerül az Országos Munkabérmegállapító Bizottság

A kollektív szerződéseket a jövőben az illetékes miniszter, a szakmai szerződéseket pedig általában az iparigazgatóságok kötik meg a szakszervezetekkel és továbbra is az Országos Munkabérmegállapító Bizottság hagyja jóvá. A nem állami - magán - munkaadók szintén képviselőkhöz jutnak.

Forgalomba kerülnek az új 100 forintosok is

A stabilizáció kezdetekor kiadott bankjegyek könnyen romló papírból és aránylag primitív nyomással készültek. Tavaly már kicserélték a 10 forintosokat az új és hamisíthatatlan réznyomású bankjegyre. A Gazdasági Főtanács mai határozata értelmében a réznyomású 20 forintosok után augusztus 15-ig körül a Nemzeti Bank megkezdte a kiváló minőségű réznyomású és utánozhatatlan 100 forintosok fokozatos forgalombahozását is. A régi 100 forintosok még egy évig forgalomban maradnak és visszaváltásuk fokozatosan történik, teljesen hasonlóan a tavaly a 10 forintosoknál követett rendszerrel.

A Gazdasági Főtanács elrendelte az áramelosztás egységesítését

Az áramelosztás 78 községi és 136 magántulajdonban álló vállalat látta el öltetszerűen kiépített hálózattal, teljesen különböző és antiszociális tarifapropagandával. Az államosítás most lehetővé teszi azt, hogy a Gazdasági Főtanács az áramelosztásnak az ország egész területére egységes átszervezését mondja ki, aminek következményeként fokozatosan javul és racionalizálódik az áramellátás és vele együtt a tarifarendszer is.

Nagyrányu szénigazosítási kísérletek bevezetését határozta el a Főtanács

Eredményes kísérletek folynak külföldön arra, hogy a kitermelés helyett lelőhelyén begyűjtve levágó hozzávezetés mellett elgázosítják és az így nyert gázt hasznosítják. A gáz termelési költsége így 60 száz lékkel csökken és ezzel az eljárással olyan szénmennyiségek is hasznosíthatóvá válnak, amelyek technikai, vagy biztonsági okok miatt eddig nem voltak kitermelhetők. Ilyen jelenleg a jobbminőségű szénvagyonunk majd 50 százaléka és igen jelentős lignitvagyonunk.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás 1948 augusztus 5. 17 óra 35perc

/A Gazdasági Főtanács ülése, 2. folytatás/ Gá/Hné

A Gazdasági Főtanács ma elhatározta, hogy Magyarországon is megkezdik az Oroszországban jelentős eredményekkel járó kísérleteket és erre a célra műszaki bizottságot küldött ki. A kísérletek mintegy fél-évig tartanak, költségük félmillió forintba becsülhető.

A romlakások helyreállítására szóló rendelkezéseket kiterjesztik olyan üzlethelyiségekre is, amelyeknek helyreállítása az igénybevett lakások helyreállításával összefügg.

Az egész idegenforgalmat és az idegenforgalmi propagandát a közlekedésügyi miniszter hatáskörébe utalta a Gazdasági Főtanács. Az idegenforgalmi járulékot, mely a szállodai szobák árát növelte, a Gazdasági Főtanács eltörölte.

Meggyorsítják a második világháború és a fasiszmus áldozatainak holtánnyilváníását

A Gazdasági Főtanács kezdeményezésére készülő új rendelet polgári személyekre, tehát a nők holtánnyilváníására is kiterjed.

Újabb kötelező számlakeretet állapított meg a Gazdasági Főtanács a malomipari közpénzváltókat, az önkormányzati üzemekre és vállalatokra, az elektromos cikloket gyártó ipari vállalatokra, a kender, len és juta-ipari, a kötő és hurkoló, a fasz- fém és gépipari, valamint a nyomdai ipari vállalatokra.

Eltörölte a Főtanács a középítkezésekkel kapcsolatos építési engedélydíjakat.

A meeseki vasércutatóra külön hitelt engedélyezett a Főtanács arra való tekintettel, hogy a zongóvárkonyi és egyéb meeseki vaselőfordulások mintegy 4 millió tonnás érvagyonnal kecsegtetnek. /MTI/

Julien Huxley levele Ortutay Gyulához

VKM & BJ/Hb/Hné gs Julien Huxley magyarországi tartózkodása után visszatért Párisba. Visszatérése alkalmából levelet intézett Ortutay Gyula kultuszminiszterhez:

"Meggyőződhettem arról - írja a többi között - hogy milyen fontosak a nevelésügy, a tudomány és a kultúra területén megkezdett vállalkozások. Nagyon örülök annak, hogy sok olyan személyiséget ismerhettem meg, akiknek közreműködése a jövőben nagyon hasznos lesz az UNESCO részére. Remélem, hogy szervezetünk és az ön hazája között a kapcsolat továbbra is szoros és gyümölcsöző lesz. /MTI/ S.

B 24. kiadás 1948 augusztus 5 18 óra 25 perc

Független Kisgazdapárt országos értekezlete

Bn/Hné gs Független Kisgazdapárt központjában esütör-
tűkén országos értekezlet volt, amelyen mintegy kétszázan voltak
részét szervezeti vezetők, közigazgatási funkcionáriusok, képviselők
és a párt vezetőségének tagjai.

Dobi István elnöki megnyitójában tájékoztatót
adott arról: miért hívták össze az értekezletet. Néhány héttel eze-
lőtt a parasztképviselőknek egy csoportja összejött a pártvezetőséggel
és tárgyalásokat kezdett a mezőgazdaság fejlesztéséről és vele kapcsolatos
politikai kérdésekről. Két napig tartottak a megbeszélések, vé-
gül kialakult egy vélemény, amit írásba foglaltak. Ennek alapján - amit
később a politikai bizottság és a teljes képviselői csoport is jóváha-
gyott - megbeszélést folytattak a Magyar Dolgozók Pártjának vezetősé-
gével. Oráig tartott a megbeszélés és annak során újra megbizonyosod-
tak arról, hogy a Magyar Dolgozók Pártja vált zatlanul gazdasági
a termelési szövetkezetek önkéntességének elvéhez és a többi felvetett
kérdésben sem szándékozik továbbsenni, mint mennyire a kisgazdapárti
parasztképviselők a maguk elhatározásából elmentek. Itt is és ott is
az a vélemény, hogy meg kell ismertetni és meg kell szeretetni a szö-
vetkezeti gazdálkodást, amely legfőbb eszköze lesz a parasztság fel-
melkedésének.

Dobi István ezután a mögöttünk lévő három esztendő
eredményeire mutatott rá és megállapította, hogy az összes reformok
az egész dolgozó magyarság javát és érdekét szolgálták. A dolgozó pa-
rasztság javára történt szüntelen reformok intőzködés tanúsítják, hogy
a kormányzat a mezőgazdaság vonalán is a dolgozó tömegek, tehát a pa-
rasztké beldogulásra és nagyobb jólétük biztosítására törekszik. Há-
rom év eredményei bizonyítják, hogy akik az állami életet irányítják
és vezetik, azok jóakarattal és jószándékkal nézik az egész nép sor-
sát és azon javítani akarnak. Ha egyéb tekintetben látjuk a hatalmas e-
redményeket, nem szabad félni a fejlődéstől, a mezőgazdaság vonalán
sem. Tudomásul kell venni, hogy mezőgazdasági termelésünket a mostani
rendszerű gazdálkodás mellett lehetetlen megfelelő szintre emelni, mert
egy nem tudjuk igénybevenni a korszerű mezőgazdasági gépeket. Csak a gé-
posztással és a szövetkezeti gazdálkodással tudunk enyhíteni a parasz-
ság munkájának mai embertelen formáin. Ezokon a formákon, amelyeknek
nem kis része volt abban, hogy a harminc években - és a parasztság é-
letformája azóta nem változott - olyan nagy munkásság kezdődött a föld-
től és még a harminc holdas falusi gazdák lányai is szívesebben mentek
férjhez városi proletárokhöz, mint parasztlukhoz, mert így remélték,
hogy jobb életük lesz.

Dobi István ismertette a parasztképviselők által
kidolgozott pontokat, majd megemlékezett a köztársasági elnök lemondá-
sáról. Tildy Zoltán valóban teljes mértékben azonosította magát politi-
kai rendszerünkkel és vállalta az összes reformokat, amelyekkel a népi
demokrácia életbe léptetett a egyedül és kizárólag azért mondott le,
mert egy hozzá közel álló személyi kérdései és hozzájárulási ügybe kevered-
ett. Kérte a képviselőket, hogy erről a kérdéssel a legnagyobb nyilt-
sággal és ilyen értelemben tárgyassák a vidék névét. /Folyt. köv./

B 25. kiadás 1948, augusztus 5. 18 óra 30 perc

Független Kisgazdapárt országos értekezlete I. folyt.

Bn/Hb - - - - - Ezután Bográ József felszólalása következett,
aki bevezetőben megállapította, hogy a mostani napok és az elkövetkező he-
tek sürdöntő fontosságúak a párt életében, mert mikor a parasztság jövőn-
dójének kérdésében foglalunk állást, akkor a párt létalapjairól és a
népi demokrácia strukturájáról van szó. Nem azért híttuk össze az ország-
os értekezletet, hogy a... a szervezetek felé
megnyugtató közléseket tegyünk, hanem azért, hogy részletesen és kaposan
megvitassuk a felmerült problémákat. Beszél a paraszti életforma alakulá-
sáról és válságáról a múltban és megemlékezett a kisbirtokról, amelyek
a válságok következtében vagy megoldásra irányultak, leveletési kísérletek
volt a múlt rendszernek a kivétel, amelynek révén másfélmillió paraszt
hagyta el az országot. De az első világháború után a parasztság problémá-
magnott és megerősödött, mert a megindult ipari fejlődés nem tudta telje-
sen felszívni a mezőgazdasági munkanélküli réteget.

A parasztság jövősi életformájának kérdésé-
lánye
gében még nem dönt el, - mondta Bográ József, - de azt hiszem, hogy a
szövetkezetekbe való áttérés lesz az, amely a régi életszínvonal helyett
egy magasabbat tesz lehetővé; a tervezés, amely megoldja a kapitalista
termelés anarchiájában folyton jelentkező értékesítési problémákat; és így
tud majd a magyar mezőgazdaság szembenézni a világpiacon versenyvel. A ver-
seny ideje elkövetkezik és abban azok az államok kerülnek majd felül,
amelyek a legelőbbre és a legjobbat tudják termelni. A
magyar mezőgazdaságnak újra szembe kell néznie azokkal a nehézségekkel,
amelyekkel a harminc években nem boldogult. Most meg kell találnunk az
utját annak, hogy eredményesen szembenézzünk a feladatokkal. Meg kell álla-
podnunk a végsőben és a gyakorlati eszlekedetek sorrendjében és meg kell
állapítanunk, hogy az elfogadott fejlődési vonalat milyen rétegekre támasz-
kodva, milyen társadalmi osztályokkal való szövetségben tudjuk kiépíteni.
Ezre a kérdésre a feleletet elsősorban magának a parasztságnak kell megad-
nia.

Az ügyvezető alelnök ezután a köztársasági elnök le-
mondásával foglalkozott, majd ennek nyomán a szervezetek egységének jelentő-
ségével.

A vezetőség a szervezetekben a személyi és politi-
kai kérdésekben egyaránt egységes álláspontot igyekezett érvényesíteni,
mondotta. - Egységes politikai vonalat akarunk kialakítani és fenntartani
a párton belül. Nem lehetséges az, hogy egyik vagy másik szervezet azt
mondja: kisgazdapártiak vagyunk, de a kisgazdapárt mostani vezetőségének
politikájával nem értünk egyet. Ez teljesen lehetetlen. A vezetőséget a
nagyválasztmány választotta meg, teljesen alkalmatlan. A vezetőséget a
azt mutatja, hogy ha egy szervezettel baj van, akkor ott a vezetővel van
baj. Nem lehet azt csinálni, hogy egy vezető az országos értekezleten részt-
vesz, megszavaz bizonyos dolgokat, ezután hazamegy és cselekszik.
/Folyt. köv./

B 26. kiadás 1948 augusztus 5 18 óra 40 perc

/A Független Kisgazdapárt országos értekezlete, 2. folytatás./

Bn/Hnó gs

Esak alibi-vezetés, ha egy vezető kiáll pártszervezete elé és elmondja, hogy ezt meg ezt akarja a központ, vitassátok meg, akarjuk-e vagy sem, aztán leül, a vitában nem vesz részt, nem vállal közösséget azokkal, ami az országos értekezleten az ő hozzájárulásával is kialakul. Az ilyen vezetés csak alibi-vezetés és ez a politika pilátusi politika. A jövőben még szorosabb együttműködésre van szükség ezen a téren és a központ koményen belenyúl minden olyan szervezet életébe, amelyben a párt egységesen, alkotmányosan elhatározott politikájának szempontjai nem mennek keresztül.

Bognár József nagy figyelemmel végighallgatott fejtegetései után megkezdődött a vita.

Ebédszünet után Oltványi Imre külpolitikai tájékoztatót mondott, azután Bognár József ismertette az országos értekezlettel azt a határozatot, amelyet a mezőgazdaság kérdéseivel kapcsolatban korábban a parasztképviselők csoportja, majd a politikai bizottság és a képviselői értekezlet elfogadott. A határozati javaslatot az országos értekezlet egyhangúlag megszavazta:

1./ A Független Kisgazdapárt országos értekezlete megállapítja, hogy a magyar népi demokrácia léte és szerkezete szempontjából rendkívül fontos a magyar dolgozó parasztság millióinak aktív részvétele a politikai és társadalmi élet átformálásában és népünk életmódjának emelésére irányuló gazdasági erőfeszítésekben. A dolgozó parasztság túlnyomó többsége, amely a demokratikus pártokon belül helyezkedett el, helyesen értékelte feladatait, amikor a másik nagy társadalmi dolgozó réteggel a technikai fejlődés élén járó munkásosztállyal kötött szoros és megbonthatatlan szövetséget a népi demokrácia megvalósítására. A Független Kisgazdapárt, amely a pártban végbennt tisztulási folyamatok következtében a földet saját és családja munkájával megművelő és minden kizsákmányolási tendenciával szembe forduló kis és középparasztság pártja kíván lenni, a magyar népi demokrácia megerősödése, fejlődése, a dolgozó nép egysége és hazánk jövője szempontjából döntő fontosságúnak tartja ennek a szövetségnek a megerősödését és megszilárdítását. A munkás-paraszti szövetség tette lehetővé az olyan mélyreható reformok megvalósítását, mint a földbirtok-reform, a nagyvállalatok és az iskolák államosítása. Sem a parasztság nem felejtheti el, hogy csak a munkássággal való szoros szövetségben juthatott el évszázados politikai és gazdasági követelésének, a földbirtok-reformnak megvalósításához, sem a munkásság, hogy a dolgozó parasztság szövetsége tette számára lehetővé, hogy a magyar nép túlnyomó többsége az elmúlt idők folyamán a demokrácia mellett soraközött fel.

2./ Az országos értekezlet utal a párt belső ellenőrzési értekezletére, amelyen a párt funkcionáriusai hűszor foglalkoztak a magyar mezőgazdaság és ezen keresztül a magyar nemzetgazdaság egyik legfőbb problémájával, a szövetkezés kérdésvél.

/Folyt. köv./

B 27. kiadás 1948 augusztus 5 18 óra 50 perc

A Független Kisgazdapárt Országos értekezlete III. folyt. Bn/Hb gs

A magyar mezőgazdaság produktivitása - akár a holdankénti hozam, akár a magyar földet megművelő munkáerő és munkanapok kérdését vesszük szemügyre - alacsony, termelési költségei magasak és a világszinten kialakuló mezőgazdasági bőség mindenkor nagy problémákat és nehézségeket jelentett számára. A gépesítés erőteljes keresztülvitelére, a munkáerő ésszerű kihasználására és a tervezett irányítás megerősítésére van szükség a magyar mezőgazdaság életében és ezen feladatok megvalósítására a parasztság önkéntes és szabad társulása alapított, a helyi adottságokat figyelembe véve és az állam által hathatósan támogatott szövetkezetek létesítésének a legalkalmasabbnak.

A termelő szövetkezetek tervezett létesítésénél a legfejlettebb a társadalmi igazságosság elvét leghatékonyabban szolgáló és az emberi munkát leginkább értékelő formának azt tartja, amelyben a szövetkezeti tag földtulajdonának nagysága és a föld megművelésével ellátott munkanapjai szabják meg az egyesek részesedését.

3./ A szövetkezetek támogatása azonban igen jelentős anyagi áldozatokat kíván a kormánytól és olyan jelentős beruházásokat, amelyek előteremtése csak olyan adópolitikával lehetséges, amelyen belül a kormányzat falusi vonatkozásban is a tehetősebb rétegekre rakja a nagyobb adóterheket. Ezért az országos értekezlet helyesnek és igazságosnak tartja a mezőgazdaságon belül megvalósított progresszív adórendszert és a 15 holdon felüliekre kivetett mezőgazdasági jövedeliszórt és a dolgozó parasztság megerősödését szolgálják, miszerint helyes az, hogy kinek a nemzet a javakból többet adott, az a terhekből is nagyobbakat vállaljon. Ezzel kapcsolatban azonban kifejezetten juttatja az értekezlet azt a véleményét, hogy a kataszteri tiszta jövedelmek régi megállapítása igen sok vonatkozásban elavult és a múlt század végi korszak politikai tendenciáiból eredő és ezért helytelen tartani, ha a kormányzat ezen a téren korrigálásokat hajtaná végre addig is, amíg a sokéves munkát adó új megállapítás lehetőségei világosak nem válnak.

4./ Az országos értekezlet megállapítja, hogy a magyar mezőgazdaság területén egyrészt bizonyos munkanélküliség jelentkezik, másrészt a régi harcos földmunkásságból még mintegy százszázaléka a demokrácia nem tudott földet adni. Eppen ezért helytelennek vallja, hogy a földhasználatok gyakran olyanok közé kerülnek, akik nyugodt megélhetést biztosító földdel már amugy is rendelkeznek és a jövőre nézve helyes volna, ha a régi kishasználatok érdekeinek figyelembe vételével a birtokot földtulajdonosoknak és törpebirtokosoknak juttatnák, akik önkéntes alapon szövetkezetekbe tömörülhetnek.

5./ Megállapítja az országos értekezlet, hogy a kapitalista társadalmi rendszeren felül a tőke vonalán évtizedek óta jól megfigyelhető koncentráció megy végbe, amely a tőkét egyre kevesebbek kezébe halmozza fel, míg a kisegzisztenciákat elszegényíti.

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás

1948 augusztus 5

18 óra 55 perc

/A Független Kisgazdapárt országos értekezlete 4. folytatás./

Ba/Hné gs Ugyancz a folyamatok kisebb mértékben és lassabban, de végbemeny a mezőgazdaság életében is és a dolgozó parasztság jelentős része elszegényedik annyira, hogy ez a réteg gyakran földjét is elveszti, amit ezután a parasztság módosabb része, vagy sokszor nemparasztok vásárolnak fel. Mivel az ilyen fejlődés lehetetlenné tenné a kormányzat és a demokratikus pártoknak a gazdasági kiegyenlítetttségre és az embereknek a munkájuk szerinti fogyasztásra való törekvéseit, az országos értekezlet helyesnek tartja, ha a kormányzat a legszigorubbán ellenőrzi a föld adás-vételét, hogy egyrészt megakadályozza a spekulációs tőkének a mezőgazdaság területére való behatolását, másrészt gátat vessen a dolgozó parasztság elszegényedési folyamatának.

6./ Megállapítja az országos értekezlet, hogy a falun és a parasztságban belül még vannak olyan rétegek, amelyek a maguknál szegényebb, vagy politikailag szervezetlenebb, vagy elmaradottabb rétegeket gazdasági, társadalmi és politikai téren akarják elnyomni. A Kisgazdapárt nyilván nem áll az osztályharc alapján, de mégis szükségesnek tartja a vékony rétegek által a dolgozó parasztsággal szemben megnyilvánuló gazdasági /igazságra/, társadalmi /akinek nagyobb földje van, nagyobb a tekintélye/, és politikai /akinek több a földje, nagyobb a politikai befolyása/ tendenciák ellen való határozott küzdelmet.

7./ Szükségesnek tartja az országos értekezlet a mezőgazdaság termelésének a magyar belső fogyasztáshoz és exportunk fejlesztéséhez való alkalmazását, valamint a dolgozó parasztság megerősítése érdekében a termelésnek a mezőgazdaság körtein belül való erőteljes érvényesítését.

8./ A Független Kisgazdapárt országos értekezlete úgy érzi, hogy ennek a politikai irányvonalnak a követése a dolgozó parasztság, a magyar demokrácia és a párt érdekeit szolgálja és ezért ezen irányvonal szigorú követésére és az ebből folyó szervezeti problémák helyes megoldására hívja fel a párt összes híveit és szervezeteit./MTI/

U.

Az új miniszterek életrajza

ME § Fl. gs. Rajk László, az új külügyminiszter 1909-ben született Székelyudvarhelyen, szegény osizmadia fiaként. Saját erejéből végezte el középiskolai tanulmányait, majd a budapesti egyetem bölcsészeti karára iratkozott be. Tanárnak készült. Már kora ifjúságában kapcsolatba került a forradalmi munkásmozgalommal és résztvett a diákok illegális szorvoskodásában. 1932-ben a Horthy-rendség őrizetbe vette, mert indítottak ellene. Kiszabadulása után beárultak előtte az egyetem kapui. Rajk László mint építőmunkás kereste meg kenyerét, majd betonszerelő lett és ebből az időből származnak szoros kapcsolatai, amelyek a MEMOSZ-hoz fűzik.

A budapesti építőmunkások nagy sztrájkjában Rajk László tevékeny részt vett. 1930 óta volt már tagja a Magyar Kommunista Pártnak és az építőmunkások harcában is pártja katonájaként küzdött a dolgozók jogaiért, szabadságáért és nagyobb konyeréért.

A spanyol szabadságharc kitörése után nomokára Rajk László is a nagy nemzetközi brigádok önkénteseként Spanyolországba érkezett. Már a kiképzés idején politikai biztosa lett a Casas Ibanezben alakult magyar századnak. Európának csaknem minden részéből egybeverődött magyar önkéntesek az ő vezetője alatt készültek fel politikailag a harcra. Estra Madurában, a parasztlázadások földjén került először bevetésre a Rákosi zászlóalj keretében. Ezután Aragonban küzdött, majd résztvett a spanyol szabadságharc legvéresebb ütközetében, a közel három hónapig tartó ebrói ütközetben. Rajk László a Rákosi zászlóalj kommunista párttitkára volt. 1938 szeptemberében súlyosan megsebesült. Katalániában feküdt kórházban, majd még lábadozóként lépett át 1939 februárjában a katalániai arcvonal összemlása után a francia határt. Franciaországban azonnal letartóztatták és koncentrációs táborba szállították.

Előbb a tongorparton fekvő cyprieni, majd a gursai, végül vernoai koncentrációs táborokban őrizték, ahol az odázárt magyar nemzetközi önkénteseknek és egyéb politikai interndáltaknak nevelésben, a fasiszta táborvezetőség és az émiók elleni küzdelemben élon járt. Titkos szemináriumot szervezett, amelyen társai marxista-leninista tudásukat növelték és előadás-sorozatában, amelyet a magyar múlt szabadságharcos hagyományairól tartott, előkészítette őket a magyar nép felszabadításáért vívott küzdelmekre.

Rajk László 1941-ben illegálisan Magyarországra jött. A politikai rendőrség rövid időn belül őrizetbe vette. A kistarcsai internálótáborban, a Mosonyi-utcában raboskodott és a politikai rendőrségen megkínózták. Hosszas fogság után kiszabadulva, azonnal folytatta harcát. Központi titkára lett az illegális Kommunista Pártnak, amelynek vezetőségével létrejött a Magyar Front.

/Folyt.köv./

/Az új miniszterek életrajza, I. folyt./

Ebben az időben kötötte meg az ugyancsak föld alá kényszerített Szociáldemokrata Párt Szakasits Árpád elnök vezetésével az egységpaktumot a Kommunista Pártnal. Rajk László az ellenállási mozgalom központi irányításában Bajosy-Zsilinszky Endrével és Kiss Jánossal együtt résztvett. 1944 őszén a Gestapo letartóztotta. Előbb a Margit köruton, majd Sopronkőhidán raboskodott, majd Németországba hurcolták. 1945 májusában tért haza.

A Magyar Kommunista Pártnak előbb nagybudapesti kerületi titkára lett, majd 1946 februárjában kinevezték belügyminiszterré.

Rajk László belügyminiszterségéhez fűződik a demokrácia belső rendjének konszolidálása, a köztársaságellenes összeesküvések leleplezése. A rendőrséget nemzetközileg is elismert magas színvonalra emelte. Munkások és parasztek fiaiból szervezte az új rendőrség tisztikarát, tanfolyamokon, iskolákon gondoskodott az új tisztek és altisztek szakmai és politikai előkészítéséről. A közigazgatást megtisztította a régi rokkóiós tisztviselőktől és helyükbe megbízható, demokratikus tisztviselőket nevezett ki.

Kádár János

Kádár Jánossal a munkásosztály fia került a belügyminiszteri székbe. Kádár János elvtárs műszerésztanonc-ból, vasmunkásból lett a magyar munkásosztály, a magyar nép egyik vezetője.

1912-ben született, zsellérossalád gyermekeként. A somogy megyei Kapoly községben nevelkedett, de iskoláit már Pesten végezte. Anyja, az egyszerű proletárasszony nehéz, robotos életét élte. Fia, aki már polgárba is csak úgy járhatott, hogy hajnalban az újságot segítette széthordani, segédmunkás, majd műszerésztanonc lett. Háromévi inaskodás után felszabadult és számos helyen dolgozott, mint vasas szakmunkás.

Már 17 éves korában belekerült a munkásmozgalomba. Előbb a Vasas Ifjúnál dolgozott, 1931-ben belépett a Kommunista Ifjúság Szövetségébe. Mint a KIMSZ titkára, 1932-ben a Kommunista Párt tagja lett és ettől kezdve megszakitás nélkül harcolt, dolgozott a pártért. A rendőrség hamar felfigyelt rá: 1931-től egészen a felszabadulásig szakadatlanul rendőri felügyelet alatt állott, gyakran tartóztatták le, börtönbe összesen több mint három évet töltött.

Az ellenállási mozgalomban már mint az illegális Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja vesz részt. Egyik szervezője az ellenállásnak és közreműködik a Magyar Front kiadványainak szerkesztésében és kiadásában. Mint a párt egyik vezetője, szívósan harcol a munkásegységért és a népi demokratikus erők összefogásáért. A Horthy-rendség után a Gestapo is halálra kereste, de amikor 1944-ben elfogták, Kádár elvtársnak sikerült nevét oltitkolnia, majd megszöknie.

/Folyt.köv./

/Az új miniszterek életrajza, 2. folyt./ M § Pl gs.

A felszabadulás után közvetlenül a nagybudapesti rendőrség megszervezésében vállalt jelentős szerepet. Helyettes főkapitányként dolgozott mindaddig, amíg a Párt a nagybudapesti pártbizottság megszervezésével meg nem bízta. Nem kis mértékben Kádár János elvtársnak köszönhető, hogy az ostromdulta Budapest közbiztonságát sikerült helyreállítani, hogy a fővárosban sikerült a demokratikus rendőrség magját megteremteni.

1945 decemberétől a mai napig Kádár János elvtárs egyfolytában vezette a nagybudapesti pártbizottságot. Mint nagybudapesti titkár, az MKP, majd az MDP városi frakcióját is ő irányította. Ez lehetővé tette számára, hogy a rendészeti kérdésekkel továbbra is foglalkozzék. A városi politika irányítójaként közigazgatási kérdésekkel is behatóan foglalkozott.

Kádár János elvtárs 1945 tavasza óta pártunk politikai bizottságának tagja, a III. kongresszus óta főtitkár-helyettes. Mindkét választáson a Heves- és Nógrádmegyei dolgozók küldték be az országgyűlésbe. Hétvégén gyakran keresi fel a falvak és a vidéki városok népét, hogy megismerje problémáikat és segítsen rajtuk. A budapesti párttagság rajongva szereti Kádár elvtársat, de országosan is pártunk egyik legnépszerűbb, legbecsületesebb vezetője.

Kádár János elvtárs megmaradt végésvégig munkásnak: ma is izig-vérig az. Megfontolt, kigyensúlyozott magatartásában, ugyanakkor a magyar paraszt józan nyugalma örökölte. Kádár elvtárs azonban mindezekon túl kemény, viharezett harcos, akit a Párt nevelt a munkásosztály fiából a nép vezetőjévé. Kádár elvtárs azok közé a vezetők közé tartozik, akik ma is fáradhatatlan szorgalommal tanulnak, hogy még képzetesebb, még tapasztaltabb vezetői legyenek nemzetünknek. Magas megbízatásával népünk olyan bérgyminisztert kapott, aki a munkásosztály egyszerű fiából saját szorgalma, vakarata, fáradhatatlan harcai révén emelkedett a Párt és az ország vezetői közé.

/Folyt.köv./

P

Kossa István

ME- § b gs Abban a hatalmas fejlődésben, amelyen a magyar demokrácia a felszabadulás után keresztülment, nagy szerepe volt a magyar szervezett munkásság egyre hatalmasabbá fejlődő szakszervezetének. A szakszervezetek három és fél évszázados küzdelmének élén kezdettől fogva Kossa István elvtárs, a Szakszervezeti Tanács főtitkára állt.

Kossa István 1904-ben született, Balatonlőn, szegény proletár családból. Korán rákiszántott a szokottnál is nagyobb nyomorúság: 4 esztendősen kórházba orvosoltatott szülőit és az árva kegyelményen tartották mindaddig, amíg saját erejétől meg tudta keresni a kenyérét. Keményen megdolgozott érte, de kivorokodta magának, hogy az olóni iskola olgőzése után Budapestre került, a fővárosban keresett munkát. Megpróbálkozott sokféle mesterséggel, végül villanyszerelő lett belőle. Ez 1922-ben történt. A 18 éves Kossa István még ebben az esztendőben bekapcsolódott a munkásmozgalomba.

Az ellenforradalmi olynás ebben az időben illegált ásbá kőlyszoritotta a "Villamos-Szövetséget" - Kossa elvtárs is illegált. A dolgozott. Később a bőszi ausztromarxistákkal került kapcsolatba, de becsületes, hűbe munkásöntudata nem tudott megbarátkozni azok politikájával. 1932-ben szakított velük és a kommunisták vezette "szakszervezeti ellenzék" harcában vett részt. A Villamos Szövetség országos titkára lett és a Szociáldemokrata Pártban is tevékenykedett. A legális pártot arra használta fel, hogy tovább folytassa illegáltisan a megalkuvás nélküli harcot a munkásgyilkos Horthy-fasiszták ellen. Illegális lap szerkesztését vállalta, de a rendőrség nyomára bukkan a "Vörös Villamos" / ez volt a lap címe / szerkesztőinek Kossa István. 32 tírcével együtt letartóztatják.

1941-ben az előretörő nyilasok ellen a szervezett munkásság hegyava éles harcot folytat. Kossa István vezetésével verik szét a munkások a nyilasgyűléseket. Horthyék válasza: büntetőszázadba küldik. Ukrajnába viszik és ott mindent elkövetnek, hogy elpusztítsák. 1943-ban fogságba esik, a Szovjetunióban dolgozik a magyar szabadság érdekében 1944 novemberéig, amikor végre hazatérhet Magyarországra.

Ettől a pillanattól kezdve Kossa István élete: szakadatlan harc és munka a magyar munkásosztály, a magyar demokrácia felemeléséért. A Magyar Kommunista Párt őt állította a szakszervezeti mozgalom élére, a Szakszervezeti Tanács főtitkára lett és mostanáig ezen a poszton szolgálta a pártja szellemében a magyar nép ügyét. Nem kis részben az ő névéhez fűződik a magyar szabad szakszervezeti mozgalom újjászervezése, az üzemi bizottságok kiépítése. A jobboldali szociáldemokraták demagógiájával szemben megvédte a munkások reális érdekeit a bérkérdésben.

/Folyt.köv./

B 32. kiadás 1948. augusztus 5. 19 óra 05 perc

Kossa István

ME- § b gs Abban a hatalmas fejlődésben, amelyen a magyar demokrácia a felszabadulás után keresztülment, nagy szerepe volt a magyar szervezett munkásság egyre hatalmasabba fejlődő szakszervezetének. A szakszervezetek három és fél évszázados küzdelmének élén kezdettől fogva Kossa István olvartars, a Szakszervezeti Tanács főtitkára állt.

Kossa István 1904-ben született, Balatonlollén, szegény proletár családból. Korán ráküzöntött a szokottnál is nagyobb nyomorúság: 4 osztályos korában olvartott szülői és az árvát nagyobb nyomonkövetően tartották mindaddig, amíg saját erőjéből meg tudta kifizetni a könyvét. Könyven dolgozott érte, de kivorogott magának, hogy az előző iskola olvgzőse után Budapestre került, a fővárosban keresett munkát. Megpróbálkozott sokféle mesterséggel, végül villanyszerelő lett belőle. Ez 1922-ben történt. A 18 éves Kossa István még ebben az osztályban bekapcsolódott a munkásmozgalomba.

Az ellenforradalmi elnyomás ebben az időben illegálisba kényszerítette a "Villamos-Szövetséget" - Kossa olvartars is illegálisban dolgozott. Később a bécsi ausztrómarxistákkal került kapcsolatba, de becsületes, hákos munkásöntudata nem tudott megbarátkozni azok politikájával. 1938-ban szakított velük és a kommunisták vezető "szakszervezeti ellenzők" harcában vett részt. A Villamos Szövetség országos titkára lett és a Szociáldemokrata Pártban is tevékenykedett. A legális pártot arra használta fel, hogy tovább folytassa illegálisan a megalkuvás nélküli harcot a munkásgyilkos Horthy-fasiszták ellen. Illegális lap szerkesztését vállalta, de a rendőrség nyomára bukkan a "Vörös Villamos" / ez volt a lap címe / szerkesztőinek Kossa István 32 társával együtt letartóztatják.

1941-ben az előretörő nyilasok ellen a szervezett munkásság megjára éles harcot folytat. Kossa István vezetésével verik szét a munkások a nyilasgyűléseket. Horthyék válasza: büntetőszázadba küldik. Ukrajnába viszik és ott mindent elkövetnek, hogy elpusztítsák. 1943-ban fogságba esik, a Szovjetunióban dolgozik a magyar szabadság érdekében 1944 novemberéig, amikor végre hazatérhet Magyarországra.

Ettől a pillanattól kezdve Kossa István élete: szakadatlan harc és munka a magyar munkáosztály, a magyar demokrácia felemeléséért. A Magyar Kommunista Párt őt állította a szakszervezeti mozgalom élére. A szakszervezeti Tanács főtitkára lett és mostanáig ezen a poszton szolgálta a pártja szellemében a magyar nép ügyét. Nem kis részben az ő névéhez fűződik a magyar szabad szakszervezeti mozgalom újjászervezése, az üzemi bizottságok kiépítése. A jobboldali szociáldemokraták demagógiájával szemben megvédte a munkások reális érdekeit a bérkérdésben.

/ folyt.köv./

B 33. kiadás 1948. augusztus 5. 19 óra 15 perc

Kossa István / folyt. / ME § b gs

Több új szakszervezet létrehozását kezdeményezte és a munkás-paraszt szövetség szellemében ő harcolt azért is, hogy kiszélesítsék a Földmunkás Szakszervezetet Földmunkások és Kisbirtokosok Szövetségével és ezáltal megteremtsék a magyar dolgozó parasztság minden eddiginél hatalmasabb érdekvédelmi szervét. Kiépítette a kapcsolatokat a nemzetközi szakszervezeti mozgalommal is, tagja lett a Szakszervezeti Világszövetség végrehajtóbizottságának.

Egész munkássága hője alatt mindig különös szeretettel és érdeklődéssel fordult az ifjúság problémái felé. Ő hívta életre a Szaktanács Ifjúsági Titkárságát, amellyel döntő segítséget nyújtott az egységes munkásifjúsági szervezet, a SZIT megteremtéséhez. Másik kedvenc területe: a szakszervezeti munka mellett a sport. Szenvedélyes sportember, egész sor szakszervezetben állított fel sporttitkárságokat, disztribúció az MKE-nek és a Dolgozók Szakszövetségének, tagja a Magyar Szabadságharcos Szövetség legfőbb vezetőségének is.

De rengeteg munkája, sokirányú elfoglaltsága mellett is állandóan tanult. Nemesak elméleti ismereteit bővítte állandóan, hanem az üzemi munkásság problémáival foglalkozva, kitűnően megismerte a magyar ipar problémáit is. Kossa István az az új típusú szakszervezeti vezetővé fejlődött, aki nemesak bérharcot, sztrájkot, tüntetést tudott vezetni, amikor arra volt szükség, hanem vezető szerepet vállalt a szervezett munkásság újépítésért folytatott harcban és tennélési kérdések megoldásában. /MTI/ mal

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34.kiadás

1948 augusztus 5.

22 óra -- perc.

Időjárásjelentés

& Pl Ö A Meteorológiai Intézet jelenti augusztus 5-én, osztrótokon este:

Európa legnagyobb részén a változékony időjárás tovább tart. Több helyről, főleg Franciaországból, valamint a Kárpátmedencéből és Lengyelországból záporokat jelentettek. Hazánkban osztrótokon teljesen uralomra jutott a néhány fokkal hűvösebb tengeri levegő. Az ég oroson felhős volt s a hőmérséklet nyugaton még 25 fokig sem emelkedett, és kolon is csak kevés helyen érte el a 30 fokot. Reggel a délkeleti határszélén esett az eső, a délelőtti órákban nyugaton indult meg az esőzés. Az estig beérkezett jelentések szerint Pécsen 32, Baján 16, Szegeden 7 mm csapadékot mértek.

Budapest osztrótokon este a hőmérséklet 21 fok, a tengersizintre átszámított légnyomás 759 mm, alig változik.

Várható időjárás péntek estig: Mérsékelt nyugati-északnyugati szél, változó felhőzet, többfelé záporosó, zivatar. A hőmérséklet alig változik. /MTI/

Nagyesőses község nyerte Borsod-megyében a beszolgáltatási versenyt

Kir 4 VG/m/Pl Ö M i s k o l o , augusztus 5.

A Borsod-megyében folyó beszolgáltatási verseny során a mezőeseti járásban lévő Nagyesőses község került az első helyre. Nagyesőses községre 351 mézsa volt kivétel, ezzel szemben a község lakói 403 mézsát szolgáltattak be. Tiszapalkonyi község egy nap alatt négy vagon terményt szolgáltatott be. Mezőkövesd és a miskolci járás valamennyi községe ugyanezen bevezetett a beszolgáltatási versenybe. /MTI/

V E G E .

S.